

ÖNSÖZ

Sevgili Öğrenciler;

Sözlük, ana dilimizi daha güzel kullanmamızda, söz varlığımızı geliştirmek ve genişletmekte en önemli kaynaktır.

Bizler de dilimizin zenginleştirilmesi ve genişletilmesi amacıyla ile yöresel kelimeleri derleyerek sizlere **“Akçaabat Söz Varlığı”** adlı bu sözlüğü hazırladık.

Hem eğlenip hem de öğreneceğimiz bu sözlüğümüz geçmişten de bize haberler verecektir.

Meryem TAYAR

Sınıf Öğretmeni

“Nerede karşılıklı sevgi ve saygı varsa, orada itimat ve itaat vardır. İtimat ve itaatın olduğu yerde disiplin, disiplinin olduğu yerde huzur, huzurun olduğu yerde başarı vardır.”

Mustafa Kemal ATATÜRK

A
andırana: Meyvesi yenen yabani ve sıfılibitki, kocayemiş.

Hafta sonu ormana andırana toplamaya gittik.

atlangoc: Çekirge.

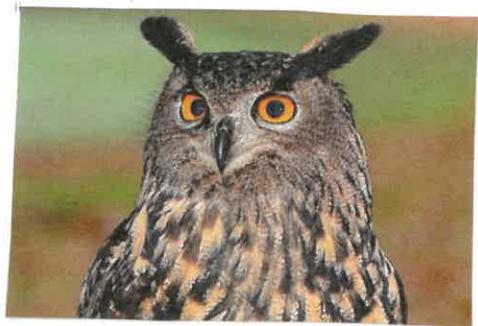
Cayırlarda atlangoclar zıplıyordu.

B

bardo: Baykus.

Bizim cevizde bardo öttü.

bedaliza: Kelebek.

Bahar gelince bedalizalar uçuşur.

8

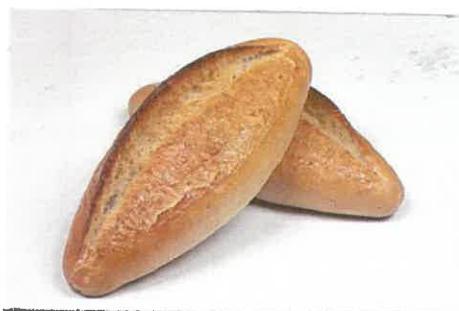
C
cepis: Bir yıllık keçi yavrusu.

Bizim keçi ikiz cepis doğurdu.

cicimoma: Beyaz un ekmeği, fırın ekmeği.

Annem fırından cicimoma aldı.

Ç

çaynik: Demlikin altındaki büyük çaydanlık.

Anneannem çaynikta ihlamur yaptı.

çırnak: Çingirak.

Annem ineklere çırnak taktı.

D

debdag: Darbuka, çalğı.

Düğünde debdag çaldık, oynadık.

dütdürük: Dündük.

Gece bekçisi dütdürüğu çalınca, uyandım.

E
ehya: Gübre.

Tarlaya ehya attım.

etis: Gürültü.

Üst kattaki komşumuz sürekli etis yapıyor.

F

felî: Kabak dilimi.

Annem felîleri tabağa dizdi.

filister: Satır.

Kasap, etlerini filisterle parçaladı.

G

gofle: Salyangoz.

Yağmur yağınca gofle toplama-ya gittik.

gosa: Patlamış mısır.

Film izlerken gosa yedik.

Ğ

Araştırmalarımız sonucu Akçaabat söz varlığında Ğ ile başlayan kelimeye rastlanılmıştır.

H

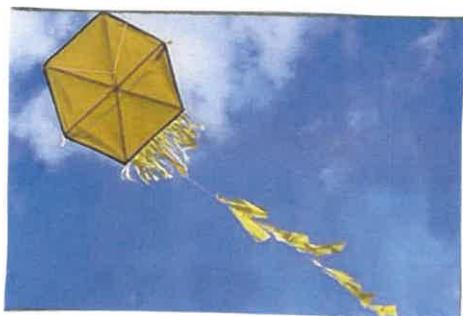
halastar: Bakır sürahi.

Halastara su doldurdum.

hartamali: İnce ve hafif çitlerden yapılan uçurtma.

Babamla hartamali yaptık.

I
ihrat: Tütün bitkisinin işe yarımayan kısımları.

Tütün toplarken ihrat olanları ayırdık.

ihrayn: Tiksinç, pis.

Cöplerden dolayı sokagiımız ihrayn kokuyor.

i
ilincak: Beşik, salıncak.

Ahmet kardeşimi ilincaya koydu.

işmar: Göz kırmak.

Arkadaşım bana işmar etti.

J

Araştırmalarımız sonucu Akçaabat söz varlığında J ile başlayan kelimeye rastlanılmıştır.

K

Kartol: Patates.

Tarlaya kartol toplamaya gittik.

Kırnat: Yastık.

Yeni kırnat aldım.

L

Larus: Mısır.

Teyzem bize lavus hasladı.

Likmen: Fitilli gaz yağı lambası.

Elektrikler kesilince likmeni yok-

M

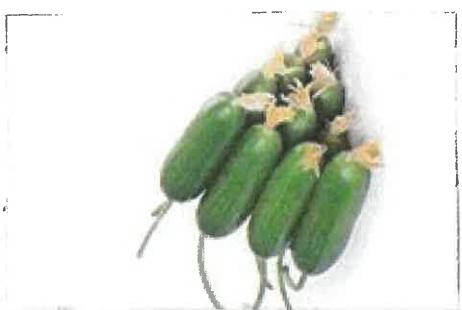
maranda: Sarı renkli yayla çiçeği.

Yaylada maranda topladık.

mazır: Salatalığın küçüğü.

Mazır tursusunu çok seviyorum.

N
nacak: Küçük balta, el baltası.

Odunkırarken nacağın sapi kırıldı.

N
nardek: Üzüm pekmezi.

Topladığımız üzümlerden nardek yaptık.

O
oğlu: Küçük erkek çocuğu.

Mahallebizdeki oğlular çok yaramaz.

omuzluk: Omuzda su taşımaya yarıyan alet.

Sular kesilince çeşmeden omuzlukla su taşıdım.

Ö

Örnek: Kızların yaptığı kaneviçe işlemelerinin numuneleri.

Örnek bezine baktıktan sonra kaneviçe işledim.

Öteç: Horoz.

Her sabah öteçlerin sesiyle uyanıyorum.

P
pakla: Fasulye.

Annem pakla yemeği yaptı.

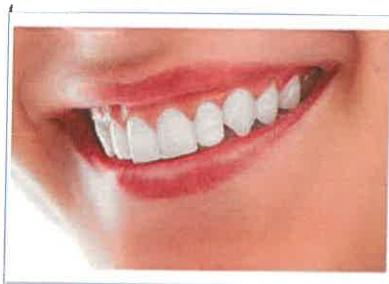
polistira: Mutfak önüüğü.

Bulasıkları yıkarken polistirataktim.

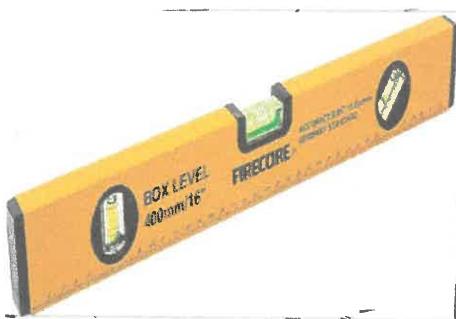
R
rinzil: Damak, diş eti.

Dedemin rinzili yara oldu.

ruhli: Su terazisi.

Usta duvari yaparken ruhli kulanlı.

5

sarı ağu: Orman gülü, zifin çiçeği.

Taylada sarı ağu topladık.

sinekliza: Ateş böceği.

Gece sineklizalar çok güzel
görünüyordu.

⁵
şalak: Salatalığın tohumlu hali.
Annem salatalıkların şalak olan-
larını ayırdı.

Şepidi: Eşek arısı.

Şepidi kolumna konunca çok kork-
tum.

T

taflan: Karayemiş.

Pazardan taflan aldım.

turmuk: Ekmek kirintisi.

Sofradaki turmulları kuşlara attim.

U

ucubuci: Uğur böceği.

Ucubuci elime kondu.

uşak besuk: Çolukçocuk.

Uşak besuk bahçede top oynuyor
lar.

Ü
üşküt: Üzüntülü, üzünlü.

Topum patlayınca üskütledim.

üzüm ayı: Eylül ayı.

Üzüm ayında okullar açılır.

var git çiçeği: Güz mevsimi sonunda açan mor ve beyaz renkli çiçek.

Yaylada var git çiçekleri açmaya başladı.

varyoz: Balyoz.

Ulsta varyozla taşları kırdı.

Y

yanize: Yengeç.

Deniz kıyısında yanize gördüm.

yasmak: Eşarp, çember, baş ör-
tüsü.

Yeni bir yasmak aldım.

Z

zeynista: Ağustos böceği.

Yaz gelince zeynistalar ölmeye başlar.

zumbara: Kır menekşesi.

İlkbahar gelince kırlarda renk renk zumbaralar açar.

